

Profesor Paul J. Crutzen (1933)

se narodil v Amsterdamu, kde absolvoval stavební průmyslovku a poté byl zaměstnán v oddělení konstrukce mostů amsterdamského magistrátu. V roce 1958 přesídlil do Švédska, kde přijal místo programátora v meteorologickém ústavu stockholmské univerzity. V této funkci se účastnil práce na řadě výzkumných meteorologických projektů. Zároveň začal na této univerzitě navštěvovat přednášky z matematiky, matematické statistiky a meteorologie. Kolem roku 1965 byl pověřen úkolem pomoci americkému vědci s formulací numerického modelu distribuce alotropických modifikací kyslíku v atmosféře. To ho přivedlo k zájmu o fotochemii ozonu v atmosféře, a již v roce 1968 obhájil Ph.D. disertaci na toto téma. O pět let později mu pak byl udělen doktorát DSc. za další práce v této oblasti atmosférické chemie.

V následujících letech pracoval ve vynikajících centrech výzkumu atmosféry v Anglii a ve Spojených státech. Zabýval se především chemií stratosféry a troposféry a její rolí v biogeochemických cyklech a v utváření klimatu. V roce 1980 se stal ředitelem oddělení atmosférického výzkumu Ústavu Maxe Plancka pro chemii v německém Mainzu, kde jako emeritus pracuje do nynějška. Řadu let též působil na částečný úvazek jako profesor na univerzitách v Utrechtu a Chicagu, a dosud je činný na univerzitě státu Kalifornie v San Diego a v Mezinárodním ústavu pro aplikovanou systémovou analýzu v Rakousku.

Profesor Crutzen je autorem či spoluautorem více než 400 odborných publikací a čtyř knih. Zastával významné funkce v mnoha institucích a mezinárodních vědeckých organizacích zabývajících se atmosférickou chemií, znečištěním ovzduší a meteorologií, a byl editorem četných mezinárodních odborných časopisů. Bylo mu uděleno patnáct čestných doktorátů a je nositelem dlouhé řady prestižních cen a vyznamenání, z nichž nejvýznamnější je Nobelova cena za chemii, kterou obdržel v roce 1995 spolu s M. J. Molinou a F. S. Rowlandem za práce v atmosférické chemii týkající se zejména vzniku a rozkladu ozonu.

**Ústav fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského
Akademie ved České republiky**

Vás zve na

16. Brdičkovu přednášku

nazvanou

**"Atmospheric Chemistry and Climate
in the 'Anthropocene',**

kterou prosloví

Prof. Dr. Paul Crutzen

*(Max Planck Institute for Chemistry, Mainz, Germany and
Scripps Institution of Oceanography, La Jolla, California, USA)*

ve čtvrtek 22. června 2006 ve 14,00 hodin

ve velké posluchárně ústavu

v Praze 8, Dolejškova 3.

Rudolf BRDIČKA
(1906-1970)

Profesor fyzikální chemie University Karlovy, řádný člen Československé akademie věd, zakladatel a ředitel Ústavu fyzikální chemie ČSAV.

Vynikající elektrochemik proslulý zejména objevnými pracemi o kinetických polarografických proudech a o aplikacích polarografie v lékařské diagnostice, skvělý učitel, autor mezinárodně známé učebnice fyzikální chemie. Významnou měrou se zasloužil o rozvoj moderní fyzikální chemie v této zemi. Navíc byl osobností vynikajících lidských vlastností.

K uctění jeho památky pořádá Ústav fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského AV ČR každoročně pamětní Brdičkovu přednášku, k níž jsou zváni vynikající světoví vědci v oborech, které jsou v ústavu rozvíjeny.

BRDIČKOVY PŘEDNÁŠKY

1. (1991) Edgar **HEILBRONNER** (*Eidgenössische Technische Hochschule, Zürich*):
"The old Hückel formalism".
2. (1992) Kamil **KLIER** (*Lehigh University, Bethlehem, Pennsylvania*):
"Fyzikální chemie v dvourozměrném prostoru".
3. (1993) Joshua **JORTNER** (*Tel Aviv University, Tel Aviv*):
"Clusters – a bridge between molecular and condensed matter chemical physics".
4. (1994) David J. **SCHIFFRIN** (*The University of Liverpool*):
"Electrochemistry in two-dimensional systems".
5. (1995) Josef **MICHL** (*University of Colorado, Boulder, Colorado*):
"Molekulová stavebnice pro nové materiály".
6. (1996) Gerhard **ERTL** (*Fritz-Haber-Institut der Max-Planck-Gesellschaft, Berlin*):
"Self-organization in surface reactions".
7. (1997) Roger **PARSONS** (*University of Southampton*):
"Electrochemistry in the last 50 years: from Tafel plotting to scanning tunneling".
8. (1998) G. Barney **ELLISON** (*JILA and University of Colorado, Boulder, Colorado*):
"The chemical physics of organic reactive intermediates in combustion and atmospheric processes".
9. (1999) Henry F. **SCHAEFER III** (*University of Georgia, Athens, Georgia*):
"The third age of quantum chemistry".
10. (2000) Alexis T. **BELL** (*University of California and Lawrence Berkeley Laboratory, Berkeley, California*):
"Progress towards the molecular design of catalysts – lessons learned from experiments and theory".
11. (2001) Mario J. **MOLINA** (*Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, Massachusetts*):
"The antarctic ozone hole".
12. (2002) Jean-Marie **LEHN** (*Université Louis Pasteur, Strasbourg a Collège de France, Paris*):
"Selforganization of supramolecular nanodevices".
13. (2003) Helmut **SCHWARZ** (*Technische Universität Berlin*):
"Elementary processes in catalysis: looking at and learning from "naked" transition ion".
14. (2004) Rudolph A. **MARCUS** (*California Institute of Technology, Pasadena, California*):
"Strange Isotope Effects in Stratospheric Ozone and in the Earliest Minerals in the Solar System".
15. (2005) Avelino **CORMA** (*Instituto de Tecnología Química, Valencia*):
"Supramolecular Entities Based on Molecular Sieves for Catalysis and Synthesis of New Materials".